

SAMMENDRAG

Forringelse av jord er en stor utfordring i EU så vel som på globalt nivå. En rekke av FNs bærekraftsmål for 2030 viser til landbruk og jord enten direkte (mål 2, 3, 15) eller indirekte (mål 6, 11, 13, 14). EU-kommisjonen har gitt uttrykk for sin intensjon om å gjøre bærekraftsmålene del av generell EU-politikk, og anerkjenner behovet for en konkret, langsiktig strategi for å sikre fremdrift.

SoilCare utprøver og fremmer bruk av jordforbedrende dyrkingssystemer for å oppnå bedre jordkvalitet og dermed positiv innvirkning på bærekraft og lønnsomhet. Jordforbedrende dyrkingssystemer er en helhetlig tilnærming til jordforvaltning, og består av lange avlingsrotasjoner og en 'integrert' kombinasjon av innsatsfaktorer og styringsteknikker. Her viser vi hvordan SICS bidrar til bærekraftsmålene og det tilknyttede behovet for fokusert overvåking og langsiktig planlegging.

Fuktig halm og direktesåing

Landskapsmosaikk

ALTERNATIVER

Iverksetting og implementering av en overgang til bærekraftig jordforvaltning, inkludert oppfylling av bærekraftsmål, krever politisk innsats. Følgende alternativer kan bidra til en politikkstyrt overgang:

- **En klart definert metodologi for overvåking av bærekraftsmålene, med en koordinert og standardisert tilnærming**
- **Retningslinjer og kvantitative mål på medlemsstatsnivå for redusert forringelse av jord**
- **Fremming av regionspesifikk god praksis via jordforbedrende dyrkingssystemer med langsiktig visjon**
- **Muliggjøring av overgang til helhetlige jordforbedrende dyrkingsmetoder for alle gårdbrukere gjennom politiske rammeverk**

Jordforbedrende dyrkingssystemer adresserer trusler mot jordhelse og bidrar til oppfyllelse av bærekraftsmålene gjennom en helhetlig tilnærming til landbruk.

Denne tabellen viser hvordan hver trussel mot jord og det anbefalte jordforbedrende dyrkingssystemet kan bidra til oppnåelse av bærekraftsmålene vist øverst i tabellen.

	2 ZERO HUNGER 	3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING 	6 CLEAN WATER AND SANITATION 	11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES 	13 CLIMATE ACTION 	14 LIFE BELOW WATER 	15 LIFE ON LAND
TRUSLER MOT JORD	SICS-TYPE						
Erosjon (vind og vann)	Ingen jordbearbeiding, landskapsforvaltning, trafikk langs kant, aktiviteter til rett tid						
Nedgang i organisk materiale	Minimal jordbearbeiding, tilbakeføring av rester, jorddekkning, gjødsling						
Jordpakking	Begrenset trafikk lavt hjullast, lavt dekktrykk						
Nedgang i biologisk mangfold	Minimal jordbearbeiding, tilbakeføring av rester, ingen pesticider, minimal bruk av kunstgjødsel						
Oversvømmelser og jordskred	Drenering, landskapsforvaltning						
Lokal og utbredt forurensning	Ingen bruk av forurensede tilsetninger, trær for rensing av luftbåren forurensning						
Økt saltholdighet	Drenering, målrettet vanning, pløying						
Forsuring	Kalking, gjødsling						
Ørkenspredning	Landskapsforvaltning						

Hvordan kan jordforbedrende dyrkingssystemer bidra til bærekraftsmålene?

SoilCare-prosjektet har kartlagt trusler mot jord på tvers av Europa. Dette gir et godt grunnlag for medlemsstatenes forståelse av problemstillinger som må håndteres, noe som igjen vil bidra til å oppnå relevante bærekraftsmål som vist på forrige side. Tabellen viser at innføring av jordforbedrende dyrkingssystemer kan bidra til oppnåelse av flere bærekraftsmål.

Gjennom evaluering av gårdsbruk på lokal skala og hele landskap på regional skala, kan den dyrkingsmetoden som egner seg best bli identifisert for implementering. Jordforbedrende dyrkingssystemer gir brukere og andre interessenter anledning til å vurdere flere forvaltningsteknikker med en rekke ulike fordeler.

For eksempel kan man, ved å redusere jordbearbeiding og trafikk, plante dekkavlinger med flere arter, introdusere trær, begrense bruken av kunstgjødsel og redusere bruken av kjemikalier mot pest og ugress, bidra til å redusere den fysiske belastningen på jorden og dermed begrense jordpakking. Dette gir også bedre jordhelse gjennom økt nivå av næringsstoffer og organisk materiale, og man kan benytte dekkavlinger til å beskytte mot erosjon fra vind og regn samt til å redusere de negative effektene av kjemikalier på biologisk mangfold. Jordforbedrende dyrkingssystemer bidrar dermed til å gi bedre livsvilkår på land, og i vann, og bidrar også til å sikre rent drikkevann og bærekraftig matproduksjon og forbruk (dvs. bærekraftsmål 2, 3, 6, 11, 13-15).

Ved å bruke tverrfaglige interessegrupper bestående av beslutningstakere, forskere og andre samfunnsgrupper, samtidig som gårdbrukere gis anledning til å ta styringen, kan dette bidra til å fremme slike gode driftsmetoder. Overgangen til nye metoder kan tilrettelegges for gårdbrukere gjennom støtte og rådgivning. For å spore fremdriften i arbeidet med å redusere trusler mot jord, må det etableres grunnleggende retningslinjer som måles og deretter overvåkes på gården etter hvert som dyrkingssystemet implementeres. Samtidig må arbeidet mot bærekraftsmålene spores gjennom bredere overvåking på tvers av landskapet og det øvrige samfunnet.

Tilrettelegging for gårdbrukere og andre interessenter

Trussel mot jord:

Nedgang i organisk materiale

Eksempel:

Redusert jordbearbeiding og håndtering av rester

Positiv effekt på bærekraftsmål:

2, 3, 13-15

Hvordan kan jordforbedrende dyrkingssystemer implementeres gjennom EU-politikk?

I dag er det få medlemsstater som har en spesifikk landbruks- eller jordpolitikk, eller som har strategier for innføring av bærekraftsmålene. Unntak er Portugal, som håndterer denne problemstillingen gjennom nasjonal lovgivning, og Italia som har forpliktet seg til å stoppe nedbrytning av land. For å se hvordan jordforbedrende dyrkingssystemer kan bli implementert gjennom EUs politiske rammeverk, se vår orientering om jordhelse gjennom felles landbrukspolitik og direktiver for miljøvennlig jordbruk. <https://www.soilcare-project.eu/en/resources/policy-briefs>

For mer informasjon om jordforbedrende dyrkingssystemer og bærekraftsmål, se EU-kommisjonens rapport 'Providing support in relation to the implementation of soil and land related Sustainable Development Goals at EU level' her: https://ec.europa.eu/environment/soil/index_en.htm

@SoilCare_eu

SoilCare-prosjektet er finansiert av EUs Horizon 2020 forsknings- og innovasjonsprogram, under tilskudds-avtale nr. 677407.

